

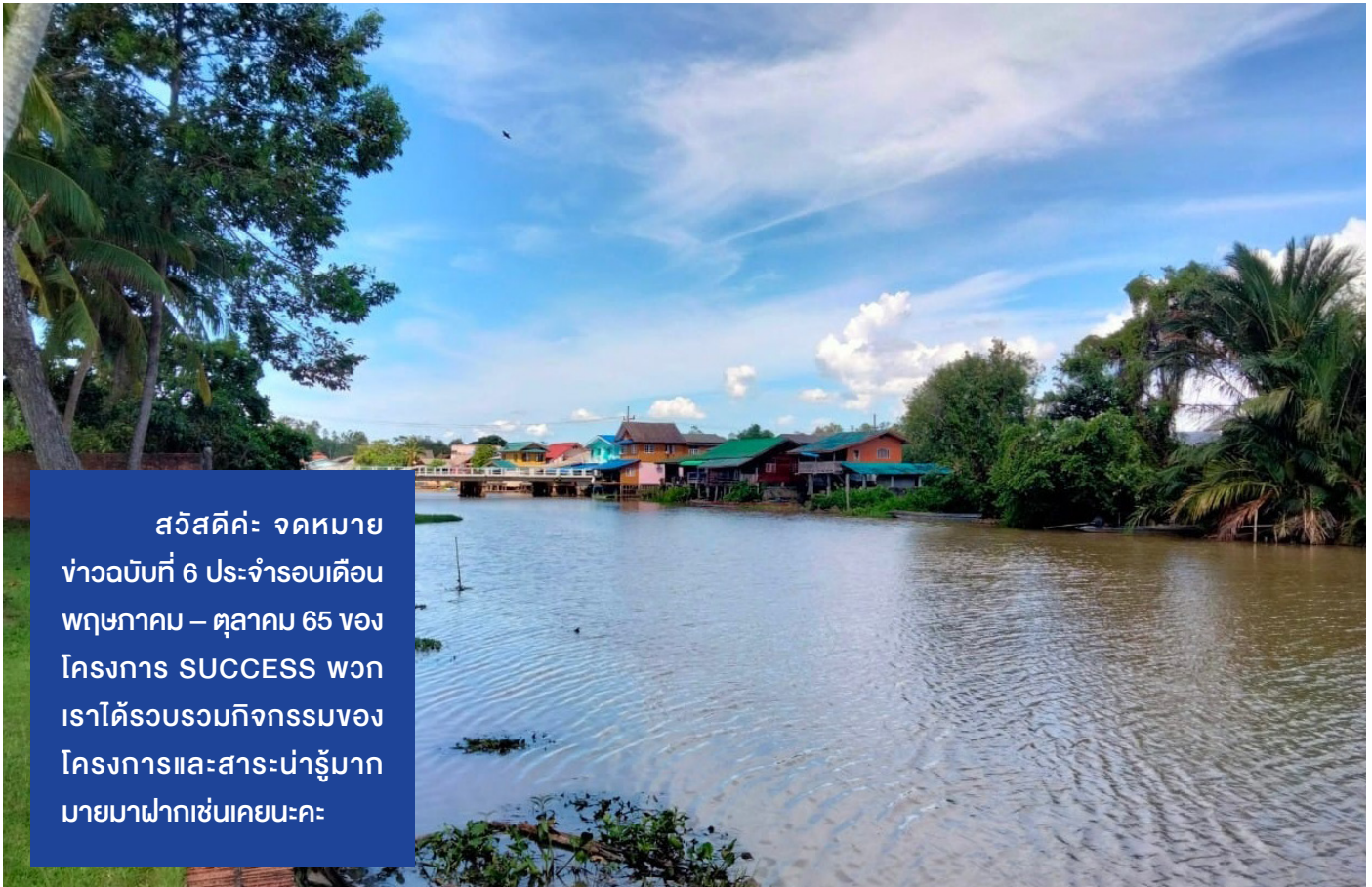
Funded by
the European Union

โครงการ SUCCESS

จดหมายข่าว ฉบับที่ 6

ประจำเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม 2565

สวัสดีค่ะ จดหมาย
ข่าวฉบับที่ 6 ประจำรอบเดือน
พฤษภาคม – ตุลาคม 65 ของ
โครงการ SUCCESS พวก
เราได้รวบรวมกิจกรรมของ
โครงการและสาระน่ารู้มาก
มายมาฝากเช่นเคยนะคะ

“โครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง” หรือ “โครงการ SUCCESS” กำลังเข้าสู่การดำเนินงานในปีที่ 4 แล้ว และเช่นเคยพวกเราได้รวบรวมข้อมูลข่าวสาร สารความรู้ และกิจกรรม โครงการที่น่าสนใจ มานำเสนอไว้ในจดหมายข่าวฉบับที่ 6 นี้แล้ว และขอเชิญผู้อ่านทุกท่านมาร่วมเป็นเครือข่ายกับเราเพื่อเรียนรู้และขับเคลื่อนการพัฒนาเมือง การเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ครอบคลุมคนทุกระดับชั้นอย่างเป็นธรรมไปพร้อมกัน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลในจดหมายข่าวฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านทุกท่านไม่มากก็น้อยค่ะ

โครงการ SUCCESS ดำเนินงานผ่านเข้าสู่ครึ่งปีหลังของปีที่ 3 แล้วนะคะ

จดหมายข่าวฉบับนี้ ได้รวบรวมสถานการณ์ เหตุการณ์ภัยพิบัติ และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งย้ำเตือนรายงานของ IPCC 2022 ว่า “โลกไม่สามารถหวนกลับไปแก้ปัญหาก็ได้เสียแล้ว” รวมถึงความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมโครงการในช่วงครึ่งหลังของปีที่ 3 และการดำเนินงานใน 2 ภูมิภาค โดยภาคใต้ นำโดยมูลนิธิชุมชนสงขลา (SCF) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำโดยศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (CSNM) โดยกิจกรรมหลัก คือ การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมของชุมชนเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงพัฒนาข้อเสนอโครงการนำร่อง โดยใช้ผลการวิเคราะห์การประเมินความเปราะบางฯ ของทั้ง 12 พื้นที่ ใน 2 ภูมิภาค เป็นฐานข้อมูลที่สำคัญระดับพื้นที่ และเนื่องจากในเดือนตุลาคมของทุกปีมีวันสากลที่สำคัญหลายวันเกี่ยวกับการกลายเป็นเมืองและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทางโครงการจึงได้จัดประชุมใหญ่ปี 2565 ขึ้นในวันที่ 3-7 ตุลาคม 2565 ซึ่งเป็นการกระตุ้นและสร้างความตระหนักไปพร้อมกันด้วยค่ะ

คำถามชวนคิด คำถามที่อยากชวนท่านผู้อ่าน มาช่วยกันคิด

คำถาม: ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองที่เชื่อมโยงกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเปราะบางที่สำคัญที่สุด และต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาคืออะไร

สามารถดูคำตอบ ได้จากคู่มือ การวิเคราะห์ความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในบริบทเมือง ดัง link ด้านล่างค่ะ
<http://www.tei.or.th/thaicityclimate/success/documents/documents.html>

รอบรู้สถานการณ์ปัจจุบัน

จากเหตุการณ์น้ำท่วมในช่วงเดือนกันยายนถึงต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า ในหลายๆ จังหวัดของประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบ ยังขาดการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาดังกล่าว อาทิ น้ำท่วมหนักในหลายๆ พื้นที่ของกรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้แก่ หลักสี่ บางเขน สายไหม ลาดพร้าวฯ และยิ่งท่วมหนักบริเวณถนนสายหลัก เช่น ถนนแจ้งวัฒนะ ถนนรัชดาภิเษก ส่งผลให้รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์จมน้ำและเสียหายจำนวนมาก โดยเฉพาะถนนแจ้งวัฒนะตลอดสายซึ่งเป็นถนนสายหลักผ่านศูนย์ราชการ เมืองทองธานี หมู่บ้านจัดสรรห้างสรรพสินค้าหลายแห่ง และยังมีการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีชมพูอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีอีกหลายจังหวัด อาทิ เชียงราย เชียงใหม่ ที่น้ำท่วมหนักที่สุดในรอบ 11 ปี ภูเก็ตซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวเกิดน้ำท่วมหนักที่สุดในรอบ 15 ปี และในภาคอีสานก็ได้รับผลกระทบอย่างหนัก เช่น อุบลราชธานีน้ำท่วมหนักที่สุดในรอบ 44 ปี และชุมชนมิตรภาพ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ประเมินความเปราะบางของโครงการ SUCCESS ก็ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมด้วยเช่นกัน จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์น้ำท่วมดังกล่าวเกิดขึ้นในบางพื้นที่ที่ไม่เคยท่วมมาก่อน คงปฏิเสธไม่ได้ว่าสาเหตุส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่เหมาะสม การก่อสร้างที่ไม่คำนึงถึงผังเมือง หรือการแยกส่วนทำงานของแต่ละ

ภาคส่วน หรือแม้แต่การมุ่งแก้ปัญหาโดยอาศัยสิ่งก่อสร้าง ซึ่งอาจแก้ปัญหาในพื้นที่นี้แต่ไปสร้างปัญหาที่พื้นที่อื่น และที่สำคัญคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดการเตรียมความพร้อมทั้งอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ รวมถึงการวางแผนในการแก้ไขปัญหาจากน้ำท่วมอย่างทันด่วนที่ ปัญหาน้ำท่วมจึงยังคงมีให้เห็น และยังแก้ปัญหาแบบเฉพาะหน้าอยู่นั่นเอง

นอกจากนี้ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นรอบโลกก็มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น ในเดือนกรกฎาคม 2565 การเกิดคลื่นความร้อนสูงส่งผลกระทบทั่วยุโรปตะวันตก มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 1,000 ราย น้ำท่วมออสเตรเลียในรัฐนิวเซาท์เวลส์จนต้องมีการอพยพประชาชนราว 32,000 คนออกจากพื้นที่ และในเดือนกันยายน น้ำท่วมปากีสถานจากมรสุมและธารน้ำแข็งบนเทือกเขาละลาย คร่าชีวิตผู้คนไปเกือบ 1,500 ราย ซึ่งในจำนวนนี้เป็นเด็กถึง 530 คน ผู้คนเดือดร้อนกว่า 33 ล้านคน ดังนั้นเราจะอยู่เฉยและพูดว่า “ยังไม่เกิดกับเรา ยังไม่ต้องเตรียมพร้อม” อีกต่อไปไม่ได้แล้ว

รอบรู้โครงการ SUCCESS

ช่วงครึ่งปีหลังของโครงการในปีที่ 3 มีกิจกรรมมากมายที่ได้ดำเนินงานมาติดตามกับค่ะ

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างทีมภาคใต้และภาคอีสาน ผ่านระบบออนไลน์ Zoom

2 มิถุนายน 2565 - โครงการ SUCCESS ร่วมกับ SCF และ CSNM (คณะทำงานหลัก) และตัวแทนทีมประเมินความเปราะบางฯ ทั้ง 12 ทีม ได้ร่วมกันนำเสนอ แลกเปลี่ยนสาระสำคัญของผลการศึกษาจากการประเมินความเปราะบางฯ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก TEI SCF และ CSNM ซึ่งครั้งนี้ได้มุ่งเน้นการฝึกการเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะในการนำเสนอของตัวแทนภาคประชาสังคม โดยผลการศึกษาจากทั้ง 12 ทีม สามารถจับกลุ่มตามประเด็นที่มีความคล้ายกัน อาทิ ปัญหากรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน กระบวนการวางแผนของเมืองที่ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งประเด็นเหล่านี้จะนำมาใช้ในการร่วมแลกเปลี่ยนต่อไปในอนาคต

การระดมสมองเพื่อขับเคลื่อนระดับนโยบายร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาระดับชาติ ผ่านระบบออนไลน์ Zoom

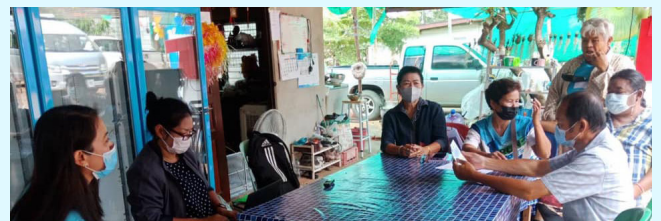
6 มิถุนายน 2565 - คณะทำงานหลักของโครงการ พร้อมด้วยตัวแทนทีมประเมินความเปราะบางฯ ทั้ง 12 ทีม ร่วมระดมสมองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาระดับชาติ (National Advisory Committee – NAC) ได้แก่ ดร.จำเนียร วรรัตนชัยพันธ์ ศ.สุริชัย หวันแก้ว และ ผศ.ดร.ยรรยงค์ อินทร์ม่วง ซึ่งการประชุมครั้งนี้คณะทำงานหลักของโครงการ ได้นำเสนอสรุปสาระสำคัญของผลการประเมินความเปราะบางฯ และแนวทางการผลักดันสู่ระดับนโยบายในแต่ละพื้นที่ศึกษา ทั้งยังร่วมแลกเปลี่ยนและขอคำปรึกษา NAC ในการนำผลการประเมินความเปราะบางฯ ไปต่อยอด เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนายุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมของเมืองและแผนปฏิบัติการด้านสภาพภูมิอากาศโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทาง NAC ได้แนะนำให้เน้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญอันดับต้นๆ ภาคียุทธศาสตร์ พื้นที่ยุทธศาสตร์ รวมถึงเครื่องมือ โดยได้เน้นให้ความสำคัญในเรื่องการสื่อสารและการสร้างความไว้วางใจในการทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานเชื่อมโยงร่วมกันในการแก้ปัญหาและสร้างพลังผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแผนการพัฒนาเมืองได้อย่างเท่าเทียม เป็นธรรมและยั่งยืน

การทบทวนและสะท้อนผลการศึกษาและบทเรียนจากการประเมินความเปราะบาง

โครงการ SUCCESS นำทีมโดย ดร.ผกามาศ ถิ่นพังงา ได้ลงพื้นที่ศึกษาการประเมินความเปราะบางฯ ของทั้ง 12 พื้นที่ใน 2 ภูมิภาค เพื่อจัดประชุมกลุ่มเล็กร่วมกับทีมประเมินความเปราะบางฯ (ทีม VA) และลงพื้นที่พบกลุ่มเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของแต่ละพื้นที่

23 - 24 พฤษภาคม 2565 - ร่วมกับทีม VA ขอนแก่นนำโดยศูนย์เพื่อนคนไร้บ้าน ลงสำรวจพื้นที่ชุมชนมิตรภาพที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองอันเป็นแหล่งระบายน้ำท่วมและน้ำเสียของเมืองที่กำลังถูกไล่รื้อจากการพัฒนาโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง และทีม VA บ้านไผ่ นำโดยกลุ่มสหกรณ์เคหสถาน 4 ชุมชนเมืองไผ่ ลงสำรวจชุมชนซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่ของการรถไฟ และได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำท่วมจากพายุโพดุล ปี 2562 รวมถึงร่วมแลกเปลี่ยนแนวทางและมุมมองของการนำผลที่ได้จากการศึกษาไปต่อยอดในระดับนโยบายในพื้นที่ต่อไป

30 พฤษภาคม - 1 มิถุนายน 2565 - ร่วมกับ**ทีม VA สามพร้าวล**งสำรวจพื้นที่สามพร้าวล ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างรวดเร็วจากการตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีวิทยาเขตสามพร้าวล ทั้งยังเกิดปัญหาการไล่ที่เนื่องจากไม่มีเอกสารสิทธิ์รวมถึงมีประชากรแฝงเข้ามาอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก และร่วมกับ**ทีม VA หนองสำโรง** ลงสำรวจพื้นที่ชุมชนไทยสมุทร เมืองหนองสำโรง ซึ่งอยู่ติดกับเมืองอุดรธานี เป็นพื้นที่รองรับการระบายน้ำจากเมืองและพื้นที่สูงกว่าที่อยู่รอบข้าง นอกจากนี้ยังได้เข้าพบโยธาธิการและผังเมือง จ.อุดรธานี เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่กระบวนการทำงาน รวมถึงแผน/ยุทธศาสตร์ และสถานการณ์ด้านผังเมืองของจังหวัดอุดรธานี และเข้าพบนายกเทศมนตรีนครอุดรธานี เพื่อหารือการดำเนินงานภายใต้โครงการร่วมกันต่อไป

13 - 15 มิถุนายน 2565 - ร่วมกับ**ทีม VA ควนลัง** ลงสำรวจพื้นที่คลอง 1 ชร.1 ควนลัง ซึ่งเป็นคลองระบายน้ำของชลประทาน แต่กลับส่งผลทำให้พื้นที่ชุมชนปลายน้ำประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในหน้าแล้ง และร่วมกับ**ทีม VA บ่อยาง** ลงสำรวจพื้นที่ชุมชนบลาเขาเข้สนามบิน ศาลาเหลียงเหนือ และแหลมสนอ่อน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับ**ทีม VA พะตง** ลงสำรวจชุมชนบ้านหลุมมู ชุมชนแสนสุข และหมู่บ้านเด็กโสสะ ซึ่งตั้งบ้านเรือนบุกรุกที่ดินของการรถไฟ และยังเข้าพบผอ.โครงการชลประทานสงขลา ผอ.โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา เขต 16 และผอ.ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก เพื่อหารือความร่วมมือด้านการบริหารจัดการน้ำและร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

20 - 22 มิถุนายน 2565 - ร่วมกับ**ทีม VA สระใคร** ลงสำรวจพื้นที่และพบกลุ่มชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการประกาศเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย และร่วมกับ**ทีม VA หนองคาย** ลงสำรวจพื้นที่ชุมชนโคกแมงเงา เป็นเส้นทางผ่านด่านและกลายเป็นจุดพักคอยของรถบรรทุกที่จะข้ามผ่านด่านไปยังประเทศลาว นอกจากนี้ยังได้เข้าพบ อบต.สระใคร เทศบาลเมืองหนองคาย และตัวแทนสำนักงานธนารักษ์พื้นที่หนองคาย เพื่อแนะนำโครงการ พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะและเชิญเข้าร่วมเพื่อเป็นภาคียุทธศาสตร์ภายใต้โครงการ

26 - 29 มิถุนายน 2565 - ร่วมกับ**ทีม VA ละงู** ลงสำรวจพื้นที่ตลอดสายน้ำละงู เข้าพบหารือร่วมกับนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลกำแพง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลละงู และตัวแทนสมาคม ทสม.จังหวัดสตูล เพื่อแนะนำโครงการ และหารือแนวทางการร่วมมือ และร่วมกับ**ทีม VA โตนดด้วน** ลงสำรวจพื้นที่บ้านเรือนที่สร้างบุกรุกทางน้ำ พื้นที่น้ำท่วมและน้ำแล้ง และเข้าพบหารือกับพัฒนาการอำเภอควนขนุน นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลโตนดด้วน และผอ.สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง เพื่อแนะนำโครงการและสร้างความร่วมมือร่วมกันต่อไป

25 - 26 กรกฎาคม 2565 - ร่วมกับ**ทีม VA ปาดังเบซาร์** ลงสำรวจชุมชนต้นพยอม และสำรวจเมืองปาดังเบซาร์ โดยร่วมแลกเปลี่ยนแนวทางการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ด้านบุคลากร สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สถานีตำรวจ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้บริหารโรงเรียน ชมรมบุหลันแดงฯ และได้เข้าพบผู้อำนวยการสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 16 เพื่อแนะนำโครงการและสร้างความร่วมมือในการทำงานต่อไป

การประเมินและติดตามโครงการโดยผู้ตรวจสอบ

อีกกิจกรรมสำคัญของปี 3 นี้ คือการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ SUCCESS จากหน่วยงานภายนอก (External Evaluator) โดย The Tea Leaf Center เป็นหน่วยงานผู้ประเมิน โดยลงพื้นที่จัดกระบวนการกลุ่มรวมถึงสัมภาษณ์รายบุคคล ทั้งเจ้าหน้าที่โครงการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก อาทิ หน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ รวมถึงผู้นำชุมชน

ประชุมใหญ่ปี 2565 “เมืองรู้รอบรู้หนาว เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง”

การประชุมครั้งนี้จัดขึ้นวันที่ 3 - 7 ตุลาคม 2565 ณ ห้องประชุมณธรธรศ โรงแรมเดอะเบต เวเคชั่น ราชมังคลา อำเภอมะนัง จังหวัดสงขลา เพื่อให้ภาคีเครือข่ายทั้งหมดของโครงการ ได้มาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมถอดบทเรียนและองค์ความรู้ใหม่ ที่ได้รับจากการดำเนินงาน พร้อมทั้งหารือแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนระดับนโยบายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมของเมืองต่อผลกระทบจากการพัฒนาเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน เท่าเทียม และเป็นธรรม ทั้งถึงกลุ่มคนทุกระดับ

วันที่ 3 ตุลาคม 2565 การประชุมเชิงปฏิบัติการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน” โดยเครือข่ายทีมประเมินความเปราะบางฯ ทั้งภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนและร่วมถอดบทเรียนแนวทางการปฏิบัติในการลดและแก้ปัญหาคความเปราะบางในมุมมองของท้องถิ่น

วันที่ 4 ตุลาคม 2565 การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การขับเคลื่อนเรื่องเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สู่นโยบายสาธารณะ” โดยร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการผลักดันประเด็นของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับพื้นที่เข้าสู่แผนพัฒนาระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ส่งเสริมให้เกิดการผลักดันนโยบายแบบล่างขึ้นบน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และในช่วงบ่ายมีการเสวนาในหัวข้อ “นโยบายพัฒนาเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สำคัญ ระดับพื้นที่สู่ระดับชาติ”

วันที่ 5 ตุลาคม 2565 “การประชุมคณะทำงานโครงการ SUCCESS และลงพื้นที่ศึกษาความเปราะบางฯ” เป็นการพบปะกันครั้งแรก ระหว่างคณะทำงานโครงการและภาคีเครือข่ายทั้งหมด ได้แก่ TEI SCF CSNM Maastricht University (UM) คณะกรรมการที่ปรึกษาระดับชาติ ผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติ รวมทั้งเครือข่ายภาคประชาสังคมในพื้นที่โดยได้แลกเปลี่ยนความก้าวหน้า และให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

วันที่ 6 ตุลาคม 2565 “ประชุมคณะทำงานโครงการ SUCCESS แลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษาทั้งในและต่างประเทศ” รับฟังกรณีศึกษาที่สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จากผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งผู้เข้าร่วมได้มีการร่วมแลกเปลี่ยนและซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และถือเป็นโอกาสในการเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ต่อไป

วันที่ 7 ตุลาคม 2565 “การสร้างร่วมมือในการต่อยอดงานวิจัย” การประชุมวันสุดท้ายนี้ จัดขึ้นเพื่อสร้างร่วมมือด้านงานวิจัยเพื่อนำเสนอ ช่องว่างของความรู้และงานวิจัยที่ตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่ ร่วมกับภาควิชาการจาก มหาวิทยาลัยในภาคใต้ โดยอาศัยการสังเคราะห์ผลที่ได้จากการประเมินความเปราะบางของเมืองและชุมชนเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ทั้งนี้หากท่านสนใจรายละเอียดการประชุมครั้งนี้สามารถเข้าไปศึกษาเอกสารประกอบการประชุมได้ที่

https://drive.google.com/drive/folders/1pOOJLUu-bVW_XMQImXVTL_W8Yj-Ee_xn

การดำเนินงานของ SCF

แผนและยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 เมืองพื้นที่ภาคใต้

ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา คณะทำงานแต่ละเมืองของภาคใต้ภายใต้โครงการได้นำผลการประเมินความเปราะบางของเมืองที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่วมกันยกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองของตน และนำกลับไปปรับปรุงความเห็นจนกระทั่งได้ข้อสรุปออกมาเป็นทิศทางการพัฒนา

1) เมืองละงู เสนอแผน 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2571) โดยมีวิสัยทัศน์ : ละงูเมืองแห่งความร่วมมือ อนุรักษ์สายน้ำแห่งชีวิตบนฐานทรัพยากรและพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน พันธกิจสำคัญ ต้องการบูรณาการจัดการน้ำทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรคลองละงู ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ พัฒนากลไกการทำงานบนพื้นฐานของความเป็นพหุวัฒนธรรม และพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

2) เมืองควนลัง คณะทำงานได้เสนอวิสัยทัศน์ : ชุมชนในเขตลุ่มน้ำควนลังมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำอย่างพอเพียง พ.ศ 2566 - 2568 (2 ปี) พร้อมวางเป้าหมายการดำเนินงาน ต้องการให้ชุมชนในเขตลุ่มน้ำควนลังได้เข้าถึงทรัพยากรน้ำอย่างทั่วถึง เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชนในเขตลุ่มน้ำควนลัง หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันในการบริหารจัดการน้ำ สามารถจัดหา น้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภค ได้อย่างสมดุล ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และมีอาหารบริโภค ในครัวเรือนอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ โดยมียุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ การจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร และการสร้างความมั่นคงทางอาหาร

3) เมืองโตนดด้วน นำเสนอแผน 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2571) โดยมีวิสัยทัศน์ : เมืองโตนดด้วน ร่วมสร้างสายน้ำสายชีวิตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนสู่ความพร้อมรับมือภัยพิบัติอย่างยั่งยืน พันธกิจประกอบด้วย การสร้างกลไกการบริหารจัดการน้ำและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูและอนุรักษ์ระบบนิเวศน์ การสร้างระบบรับมือภัยพิบัติ และบูรณาการการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ คือการบริหารจัดการน้ำและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม ฟื้นฟูและอนุรักษ์ระบบนิเวศน์สายน้ำสายชีวิต การจัดการความรู้รับมือภัยพิบัติ พัฒนาระบบการสื่อสาร การส่งเสริมระบบแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน/ระบบผังเมือง

4) เมืองบ่อยาย กำหนดวิสัยทัศน์ : เมืองบ่อยายเมืองค้ำชูชุมชนที่เข้มแข็ง มาร่วมสร้างชุมชนสีเขียวที่มีที่อยู่อาศัยมั่นคง มีอาชีพและรายได้เพียงพอ ภายใน 3 ปี (พ.ศ.2566 - 2569) พันธกิจสำคัญ ต้องการให้ชุมชนที่อาศัยในที่ดินรัฐได้ทำสัญญาเช่าระยะยาว รักษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอยู่อาศัยและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน สร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนายุทธศาสตร์การดำเนินงาน (1) ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย (2) ความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ (3) การจัดการสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (4) การสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

5) เมืองพะตง นำเสนอแผน 3 ปี (2566 - 2568) โดยมีวิสัยทัศน์ : พะตงบ้านฉันร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ลดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง ลดขยะและมลภาวะ สร้างอาชีพและรายได้ ชุมชนเข้มแข็ง มีชีวิตชีวา มวลประชาเป็นหนึ่งเดียว และมียุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่ (1) บูรณาการการบริหารจัดการน้ำ (2) ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและลดมลภาวะ (3) ส่งเสริมการประกอบอาชีพโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

6) เมืองปาดังเบซาร์ เสนอแผน 3 ปี (พ.ศ.2566 - 2569) โดยมีวิสัยทัศน์ : เมืองปลอดภัย ไร้มลพิษ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการ (2) การเสริมสร้างพลังทางสังคม (3) ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและนำร่องโครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการกลางเมืองปาดังเบซาร์ ในการพัฒนากรอบบริหารจัดการกลางระดับเมือง จัดทำแผนและผังภูมินิเวศและกติกามือเมืองปาดังเบซาร์ภายใต้การมีส่วนร่วมของหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

การดำเนินงานของ CSNM

ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ (ศปส.) ทีมวิชาการ (Technical Facilitators – TF) และทีมประเมินความเปราะบาง ร่วมกับนักวิชาการ องค์กร ภาคประชาสังคมต่างๆ จัดกิจกรรม “ช่วงเมือง” เพื่อสรุปบทเรียนและแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองจากการประเมินความเปราะบางของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หัวข้อ “เมืองในวิกฤติและวิกฤติในเมือง : ความเปราะบางและการเผชิญการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” และพัฒนาร่างยุทธศาสตร์และข้อเสนอโครงการนำร่อง โดยมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1) ข้อเสนอแนะทางวิชาการ ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์ เสนอว่าในปัจจุบันมีแนวคิดทางวิชาการที่รวมอยู่ในลักษณะ package การแก้ไขปัญหาเมืองจำนวนมาก ไม่น้อยกว่า 10 แนวทาง อย่างเช่น Compact city, Livable city, Walkable city, Smart city เป็นต้น จนอาจจะทำให้สับสนหรือยากจะตัดสินใจว่าแนวทางไหนจะเหมาะสมสำหรับนำมาใช้ ทั้งนี้ ดร.จำเนียรเสนอว่าแนวคิด Nature base solution เป็นแนวคิดที่น่าสนใจ สามารถที่จะบูรณาการหลายแนวทางที่กล่าวข้างต้นเข้ามาใช้ร่วมกัน สำหรับทางนโยบายผู้แทนจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เสนอว่าในปัจจุบันนโยบายเกี่ยวกับเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้มุ่งไปสู่ Zero net emission ทาง สผ. ได้กำหนดแผนงานละเอียด โดยกำหนดเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว มีกลไกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่หลากหลายและหลายอย่างก็เป็นงานที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง เช่น กรีนซิตี้ สำหรับตัวแทนกรมโยธาธิการฯ กล่าวว่าทางกรมโยธาธิการฯ ตระหนักถึงข้อจำกัดของเรื่องผังเมือง แต่ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ

หน้าที่ของหลายหน่วยงานทำให้เรื่องนี้มีความสลับซับซ้อน ทางออกที่สำคัญก็คือเน้นการบูรณาการในระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้เสียในระดับท้องถิ่น ซึ่งกลไกที่กำหนดไว้ในกฎหมายหลายอย่างก็เอื้ออำนวยอยู่บ้างแล้ว

2) ผลการประเมินความเปราะบางของเมืองตามแนวระเบียบมิตรภาพ การวิเคราะห์เบื้องต้น มีข้อค้นพบสำคัญดังนี้ (1) ความเปราะบางของเมือง กำหนดโดยโครงสร้างพื้นฐานและแบบแผนการใช้พื้นที่ในเมือง (เพื่ออยู่อาศัยหรือการพาณิชย์) การใช้พื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งผลในทางลบต่อคุณสมบัติของระบบนิเวศ จะเพิ่มความเปราะบางมากขึ้น (2) ศักยภาพของสถาบันสำคัญต่อความเปราะบางของเมืองอย่างมาก ความด้อยศักยภาพของสถาบันส่วนหนึ่งมาจาก การทำหน้าที่เฉพาะด้าน การไม่ประสานกันระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบ และ “การจัดการ

ปกครอง” หรือบริการสาธารณะที่ต่างคนต่างทำ (3) ความเติบโตของเมืองเพิ่มความ “ไม่เท่าเทียมเดิม” ที่มีอยู่ก่อนแล้วให้มากขึ้น เมืองเป็นโอกาสสำหรับผู้มีทุนการเงิน สามารถควบคุมและใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในขณะที่กลุ่มคนเปราะบาง กลุ่มผู้ด้อยโอกาสจะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง (4) จากการสำรวจเชิงปริมาณพบว่า รายได้ ความหลากหลายของการใช้ประโยชน์จากน้ำ การประสบหรือได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในช่วง 5 ปี และความไวต่อผลกระทบจากภัยพิบัติของครัวเรือน มีอิทธิพลทางตรงต่อศักยภาพในการปรับตัว และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขของครัวเรือนในเขตเมือง

3) การพัฒนาศาสตร์และการวางแผนโครงการนำร่อง จากการอภิปรายของผู้เข้าร่วม มีความเห็นว่าแนวทางหลัก ๆ ของการรับมือ หรือการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ มี 3 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่หนึ่ง ในเรื่องสิทธิ โดยเฉพาะสิทธิของคนจนเมืองในเรื่องที่อยู่อาศัย (Right base solution) แนวทางที่สอง คือ การพัฒนาการจัดการปกครองเมืองแบบใหม่ (Governance base solution) โดยเฉพาะการจัดการเมือง ที่มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้อง (Collaborative governance) และแนวทางที่สาม คือการเผชิญปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ โดยใช้ธรรมชาติ หรือ Nature base solution รูปแบบการโครงการนำร่อง ในแต่ละเมือง อาจจะมีการผสมผสานระหว่าง 3 แนวทาง และอาจจะมีน้ำหนักที่แตกต่างกันออกไป โดยแต่ละเมือง จะได้นำเอาทั้งสามแนวทางนี้ ไปหารือ ออกแบบและกำหนดรายละเอียดโครงการนำร่องต่อไป

การสื่อสารและประชาสัมพันธ์โครงการ

ในโอกาสนี้ ทางโครงการฯ ได้จัดทำบทความเพื่อประชาสัมพันธ์ การประชุมใหญ่ปี 2565 ในหัวข้อ “เมืองรู้ร้อนรู้หนาว เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง” ในวันที่ 3 – 7 ตุลาคม 2565 ตามเว็บไซต์ต่างๆ ดังแสดง link ด้านล่างนี้ค่ะ

- <https://greenlifeplusmag.com/archives/60093>

- <https://lifeandsciencenews.com/?p=17106>

- <https://hotspotstation111.com/archives/34017>

- <https://www.highlighthotnews.com/2022/09/3-7-2565-800-1700.html>

- <https://thaibizvision.com/archives/19113>

- <http://siamevent.com/all-event/?p=182513>

- <https://www.hilightdd.com/news/3791>

- <https://www.education4plus.com/2022/09/สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยจ้/>

- <http://www.autofocusnews.com/17359052/the-city-knows-hot-and-cold-prepare-for-change>

การประชุม “เมืองรู้ร้อนรู้หนาว เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง” วันที่ 3 – 7 ตุลาคม 2565 เวลา 8.00-17.00น. ภายใต้ “โครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง” สนับสนุนโดยสหภาพยุโรป

Kwanjit Mityodwong 2 months ago Highlight

โดยการประชุมใหญ่ครั้งนี้ ทางโครงการได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด อาทิ เอกสาร การนำเสนอของวิทยากร โปสเตอร์การประเมินความเปราะบาง ของทั้ง 12 พื้นที่ รวมถึงยังได้ จัดทำโปสเตอร์ เพื่อเผยแพร่วันสำคัญในเดือนตุลาคมที่เกี่ยวข้องกับการกลายเป็นเมืองเชิง โดยกับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และข้อความสำคัญที่โครงการ SUCCESS ต้องการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยทุกท่านสามารถติดตามได้ที่

<https://drive.google.com/drive/folders/1myS4YvatP8SpXNCO1D1aZ7W4zPkC-CEyQ>

นอกจากนี้ ดร.ผกามาศ ถิ่นพังงา ได้จัดทำบทความภาษาอังกฤษเพื่อเผยแพร ลงในสื่อออนไลน์ สามารถติดตามอ่านตาม link ด้านล่างนี้ค่ะ

1) The need for locally-led climate actions

<https://www.bangkokpost.com/opinion/opinion/2306718/the-need-for-locally-led-climate-actions>

OPINION
The need for locally-led climate actions
PUBLISHED: 9 MAY 2022 AT 04:30
NEWSPAPER SECTION: NEWS
WRITER: PHAKAMAS THIENPHANGA

สื่อและช่องทางการสื่อสาร – SCF – ภาคใต้

Social media และ web link

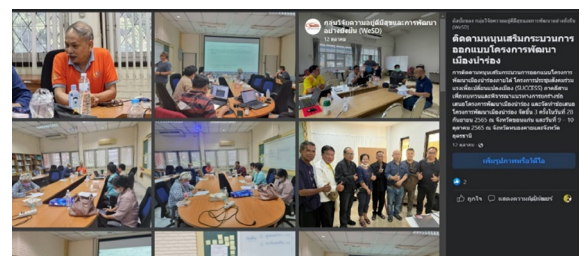
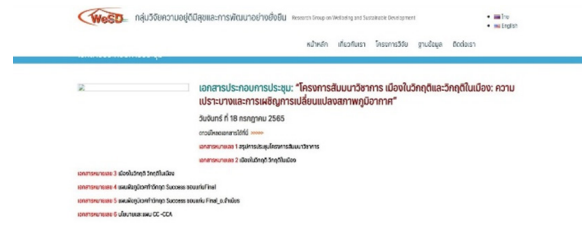
พื้นที่การดำเนินงานในภาคใต้ สงขลา พัทลุง สตูล รับผิดชอบโดยมูลนิธิชุมชนสงขลา ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาสังคมที่ดำเนินกิจกรรมมาอย่างยาวนาน ท่านสามารถติดต่อได้ที่ email : scf2552@gmail.com โทรและแฟกซ์ 074-221286 หรือติดตามข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานกิจกรรมโครงการพื้นที่ภาคใต้ ผ่านเพจ “เปลี่ยนเมือง” <https://www.facebook.com-110615147072858>

สื่อและช่องทางการสื่อสาร – CSNM – ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในช่วงการดำเนินงานที่ผ่านมา ทีมโครงการฯ ได้ทำการประชาสัมพันธ์โครงการ อยู่ 2 ช่องทาง ได้แก่

(1) ประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการต่างๆ และเวทีประชุมอื่นๆ ร่วมกับภาคีเครือข่าย นอกจากนี้ชี้แจงรายละเอียดโครงการด้วยวาจาแล้ว โครงการยังได้นำเอกสารประกอบการประชุมที่ทาง TEI จัดทำขึ้นไม่ว่าจะเป็น แผ่นพับโครงการ สรุปย่อโครงการ มอบให้แก่ภาคีเครือข่ายผู้ที่มีมาเข้าร่วม เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการร่วมไปด้วย

(2) สื่อออนไลน์ โดยได้ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการ SUCCESS ภาคอีสาน และข่าวสารการเคลื่อนไหวอื่นๆ ของศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณะประโยชน์ และกลุ่มวิจัยความอยู่ดีมีสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผ่านเว็บไซต์ ดังนี้ เว็บไซต์ <https://www.facebook.com/wesdkku> และที่เว็บไซต์ <https://wesd.kku.ac.th/?p=4008>

แล้วกลับมาพบกันใหม่อีก 6 เดือนข้างหน้านะคะ

สำหรับแผนงานของเราในอีก 6 เดือนข้างหน้า (เดือนพฤศจิกายน 2565 – เมษายน 2566) ที่จะถึงนี้ กิจกรรมหลักคือการพัฒนาข้อเสนอและการดำเนินโครงการนำร่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงกลไกและแนวปฏิบัติด้านการบริหารจัดการเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ รวมถึงปัญหาทางด้านน้ำ เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมของชุมชน ที่จัดทำขึ้นโดยใช้ฐานข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ได้ดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้ว นำมาต่อยอดสู่การจัดทำโครงการนำร่องที่ตอบโจทย์และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อกลุ่มเปราะบางๆ ภายในเมือง ทั้งสตรี เด็ก ผู้ป่วยติดเตียง คนไร้สิทธิด้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังอย่างแท้จริง

SUCCESS เป็นโครงการ 5 ปี (พฤศจิกายน 2562 - ตุลาคม 2567) ได้รับทุนจากสหภาพยุโรป เพื่อให้ชุมชนเมืองปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยใช้องค์ความรู้และพื้นที่เวทีกลาง สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบาย โครงการต้องการให้ภาคประชาสังคมและทุกคนเข้ามาร่วมเพื่อทำให้การพัฒนาเมือง การเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำมากยิ่งขึ้นและทั่วถึงคนทุกระดับขึ้นด้วยความเท่าเทียมกันอย่างเป็นธรรม

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถติดต่อเราได้ที่

 successprojectinfo@gmail.com

หากท่านผู้อ่านต้องการรับข่าวสารใหม่ๆ ของโครงการ ติดตามได้ที่

 <http://www.tei.or.th/thaicityclimate/success.html> www.facebook.com/UrbanClimateResilienceThailand

